

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan de enkelte partier og Naalakkersuisut forstår velfærdssystemet og hvilket velfærdssystem Selvstyret skal opretholde?

(Medlem af Inatsisartut Niels Thomsen, Demokraterne)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Finanser)

På vegne af Naalakkersuisut skal jeg takke forslagsstiller Niels Thomsen fra Demokraterne for den rejste forespørgselsdebat, som har en meget fundamental betydning for indretningen af det vi i daglig tale blot kalder vores samfund.

At definere et velfærdssystem kan være svært at gøre entydigt, da alle har deres forståelse af velfærd og alle har deres forventninger til den velfærd eller de velfærdsydelser, som det offentlige skal stille til rådighed for den enkelte og for samfundet i helhed.

Det rejste emne skal til enhver tid kunne tages op og debatteres åbent og Naalakkersuisut ser frem til debatten her i salen.

Naalakkersuisut og koalitionen har været af den mening, at systemskiftet i Grønland i juni 2009 var en kærkommen mulighed for, at få set på vores velfærdssystem med nye og friske øjne. Som en vigtig del af koalitionsaftalen er der blevet nedsat en Skatte- og Velfærdskommission, som ud fra et klart kommissorium skal komme med nogle anbefalinger til justeringer af det nuværende velfærdssystem i Grønland. Kommissionens første delrapport skal være klar den 25. maj i år.

Men emnet som er rejst af forslagsstiller Niels Thomsen stikker dybere end blot at justere det nuværende system, da der stilles spørgsmål til selve forståelsen af begrebet velfærdssystem og hvilket man vil have i fremtidens Grønland.

Ser man i Finansloven, så får man hurtigt et overblik over de områder som Naalakkersuisut ønsker skal indgå i et velfærdssystem. Der skal være ordentlige forhold for børn og unge, der skal være et velfungerende sundhedsvæsen, der skal være et rigt og varieret kulturliv, der skal være et velfungerende uddannelsessystem, der skal være tilstrækkeligt med tidssvarende boliger osv.

Der er dog også sendt signaler om, at vi skal være mere økonomisk selv bærende og at dette først og fremmest skal gennem et betydeligt uddannelsesløft og gennem en omlægning af vores erhvervsliv. I forslaget til forespørgselsdebatten står skrevet, at et velfærdssystem omfordeler samfundets ressourcer. Det er Naalakkersuisut delvist enige i. For det er nok så afgørende, at et velfærdssystem også er med til at skabe rammerne for en udvikling på alle niveauer, der kan føre til en forøgelse af

samfundskagen, og hvor alle bidrager efter evne. Dermed kan man målrette mere støtte til færre og midlerne vil dermed række længere for os alle sammen.

For Naalakkersuisut er et velfærdssystem også et samfund, hvor enhver borger trygt kan føle, at samfundet vil kunne træde hjælpende til, hvis dette for alvor kan blive nødvendigt. Derfor skal støtten kun gives når den er nødvendig, da den vil kunne gives mere intensivt, når den kun gives efter behov og ikke efter lyst.

En fagmand på velfærdsområdet har engang beskrevet forventningerne til et velfærdssamfund meget rammende: ”Enhver forventer mere af velfærdssystemet end de selv giver.” Denne sætning finder Naalakkersuisut meget rammende og det viser netop, at der i et velfærdssamfund vil være nogle der forventer mere end de yder, og derfor går det samlede regnestykke ikke op i den kortsigtede betragtning.

Men på langt sigt handler det om at øge samfundskagen gennem uddannelse og højere produktivitet, så vi som samfund kan få råd til at udvikle velfærdssystemet og gøre det bedre for de næste generationer.

Forslagsstilleren Niels Thomsen skriver, at en klog mand engang har sagt, at alle vil udvikling, men ingen vil forandring. Efter Naalakkersuisuts opfattelse er udviklingen af velfærdssamfundet ikke et spørgsmål om at undgå forandringer. Forandringer vil komme til at ske i velfærdssamfundet, og det der kommer til at drive forandringerne bliver vores ønske om at skabe en bedre fremtid for vores børn og unge og vores evne til at give børn og unge gode muligheder i opvæksten og en god uddannelse.

Udvikling af velfærdssamfundet er ikke kun et spørgsmål om omfordeling på kort sigt. Det er i langt højere grad et spørgsmål om at skabe forudsætninger for en fremtidig udvikling af velfærdssamfundet, og som den næste generation også skal være med til at skabe. Derfor bliver en indsats for de dårligt stillede børn og unge, så de kan få ordentlige opvækstvilkår og et højere uddannelsesniveau helt afgørende for, at der i de kommende 20-30 år kan ske en mærkbar forbedring af velfærdssamfundet.

Med disse ord ser Naalakkersuisut frem til en spændende debat